

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

Reactie internetconsultatie - Ontwerpbesluit meertalige kinderopvang

De BK is verheugd dat meertalige dagopvang structureel wettelijk mogelijk gemaakt wordt. Wij kunnen ons op grote lijnen vinden in het ontwerpbesluit en zijn voorstander van de grote mate van vrijheid die met dit ontwerpbesluit mogelijk is in de manier waarop kinderopvang de meertaligheid in de kinderopvang kan worden vormgeven. Hieronder een paar specifieke punten uitgewerkt.

Taaleis voor beroepskrachten op een meertalige of anderstalige opvang

Zoals aangegeven in de Nota van toelichting zal de taaleisen voor beroepskrachten op een meertalige groep worden opgenomen in de Regeling wet kinderopvang en bestaan de grondslagen hiervoor reeds. De BK wil graag inzicht krijgen in deze grondslagen en de uitwerking hiervan. Onze leden hebben behoefte aan duidelijkheid op het gebied van de taaleis. Wij horen daarom graag inhoudelijk meer over de taaleis en het bijhorende proces/ de tijdsplanning. De kinderopvang wil zo snel mogelijk weten waar ze zich op moeten voorbereiden. Een ruime voorbereidingstijd geeft de kinderopvang de kans om zich aan te passen en medewerkers op het juiste niveau te scholen.

Tijdelijke afwijkingsmogelijkheid

De wet voorziet in een afwijkingsmogelijkheid om tijdelijk de wettelijke norm van 50 procent Duits, Engels of Frans per dag te overschrijden. De tijdelijke afwijkingsmogelijkheid van het maximumpercentage is noodzakelijk om te voorkomen dat de wet in de praktijk knellend werkt. De BK kan zich vinden in de gestelde voorwaarden behalve in voorwaarde 3.

De voorwaarde: Het kindercentrum dient te waarborgen dat het gemiddelde percentage van de openingstijd, waarin de Duitse, Engelse of Franse taal als voertaal wordt gebruikt, per kalendermaand niet de 50 procent overschrijdt.

Hieruit volgt dat er niet vier weken aaneengesloten afgeweken kan worden en dat er mogelijk op andere dagen extra Nederlandstalige kinderopvang dient plaats te vinden om maandelijks binnen het maximumpercentage te blijven. Dit zal om verschillende redenen knellend werken:

- Een kinderopvangorganisatie kan ervoor kiezen meertalige opvang vorm te geven door te weken met de one teacher one language (OTOL) methode (benoemd in de nota van toelichting). Wanneer er voor deze methode gekozen wordt is het lastig om extra Nederlands aan te bieden. Wanneer er op een kinderopvang die werkt met deze methode bijvoorbeeld twee dagen gebruik is gemaakt van de afwijkingsmogelijkheid moet er op de dagen erna een andere methode gekozen worden om extra Nederlands aan te bieden. De OTOL methode genereert namelijk een vaste verdeling van 50%. Dit zou betekenen dat de vaste anderstalige medewerker vervangen moet worden door een Nederlandstalige beroepskracht en dat het reguliere, en de voor kinderen vertrouwde methode, losgelaten dient te worden. Dit allemaal om op maandbasis procentueel goed uit te komen. Gebruik maken van de afwijkingsmogelijkheid heeft hiermee extra afwijken van de stabiele situatie tot gevolg.
- Deze voorwaarde bij de afwijkingsmogelijkheid leidt direct bij alle kinderopvang organisaties, ongeacht de gekozen taal methode, tot dubbele instabiliteit. Zoals in de Nota van Toelichting wordt aangegeven is het voor de emotionele veiligheid van kinderen belangrijk dat er een zekere mate van herkenbaarheid, regelmaat en voorspelbaarheid is, ten aanzien van de talen die gesproken worden met een kind. Dat geeft structuur, duidelijkheid en daarmee veiligheid. Door op maand basis te moeten

BRANCHEORGANISATIE
KINDEROPVANG

voldoen aan het maximumpercentage van 50 procent na afwijken, kan het niet anders dat er wordt afgeweken van het reguliere beleid. Dit komt de emotionele veiligheid van kinderen niet ten goede. Wenselijk is dat na het afwijken (waarbij de afwijkingsmogelijkheid gebruikt is) de rest van de maand de reguliere methode gehanteerd wordt en de stabiliteit voor kinderen gewaarborgd blijft.

- Door de striktheid van de 50% norm met bijhorende afwijkingsmogelijkheid wordt er indirect gestuurd op het kiezen van een taalmethode die anders dan de OTOL methode meer gericht is op bepaalde activiteiten/momenten van de dag een andere taal aan te bieden. Dit geeft de houder namelijk veel meer ruimte terwijl de OTOL methode pedagogisch een hele geschikte methode kan zijn. Een aantal leden heeft ons al laten weten de voorkeur te geven aan een OTOL methode maar te gaan kiezen voor een andere methode omdat de OTOL methode met de huidige regelgeving knellend werkt in de praktijk. Een andere methode kan meer passend zijn als je kinderen met een andere taal wilt laten kennismaken, echter hebben deze leden het doel om kinderen een sterke basis te geven in twee talen. De OTOL methode kan, wanneer het doel is om kinderen een sterke basis te geven in beide talen, een geschikte methode zijn die stabiliteit/duidelijkheid biedt aan kinderen en vaak aansluit bij de vorm van taalaanbod in een meertalige thuissituatie. Het kiezen voor een methode moet een pedagogische overweging zijn en niet gebaseerd zijn op meer organisatorische ruimte. Dit leidt tot keuzes voor taalmethodes die mogelijk niet de meest geschikte pedagogische keuze is.

Begrip keuze

Wij vinden het van belang dat de houder goed heeft nagedacht over de wijze waarop het meertalige aanbod wordt vormgegeven en dit beschrijft in het pedagogisch beleidsplan. In de Nota van Toelichting staat: *Kindercentra beschrijven hierbij bijvoorbeeld de gekozen methode en de gebruikte taalstrategieën*. De BK is geen voorstander van het gebruik van de woorden methode en taalstrategieën aangezien dit een verkeerde associatie kan oproepen. Er kan gedacht worden dat een houder een programma moet kiezen voor taalbevordering terwijl het vooral gaat om het doordenken van een aanpak rondom meertalige opvang. Het taalaanbod kan bijvoorbeeld worden voorgegeven door gerichte momenten in een andere taal aan te bieden of te kiezen voor de OTOL. In de kinderopvang is het ongeacht de keuze voor een werkwijze van belang dat het gaat om taalbevordering door dagelijkse interactie en geen schoolse taalprogramma's. De huidige begrip keuze kan hierover verwarring scheppen.

Een compliment voor de uitleg in de Nota van Toelichting als het gaat om het niet willen meten en toetsen van kinderen en hun taalniveau; *'Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat er meetbare doelen worden gesteld ten aanzien van het taalniveau van de kinderen of dat kinderen getoetst worden hierop.'* Daarnaast onderschrijven wij dat het is niet aan de toezichthouder is om te beoordelen of de taalontwikkeling van kinderen in beide talen daadwerkelijk toeneemt.

Anderstalige kinderopvang

Wij vragen ook aandacht voor de anderstalige kinderopvang. Enkele doelgroepen vragen om kinderopvang in een andere vorm, namelijk anderstalige kinderopvang. Denk hierbij bijvoorbeeld aan kinderen van expats. Er zijn meerdere kinderopvangorganisaties die al anderstalige kinderopvang verzorgen. Deze kinderopvangorganisaties hebben behoefte aan duidelijkheid. Graag gaan we het gesprek aan over de krachten en waarde van deze kinderopvangvorm voor een bepaalde groep kinderen.